

Betreft : Verslag buurtsessie 1 Noorderkanaal - Bergselaan

Locatie : Microsoft Teams-vergadering

Datum : Dinsdag 25 mei 2021

Tijd : 19:30-21:30 uur

Aanwezigen : Michel de la Vieter – projectleider (gemeente Rotterdam)
Mascha Onderwater – landschapsarchitect (De Urbanisten)
Marjolein van Eig – architect (BureauVanEig)
Marjolein Smits van Oyen – commercieel Asset Manager (Dudok Groep)
Hans de Bruin – senior Asset Manager (Dudok Groep)
Josje van Es – gespreksleider (gemeente Rotterdam)
Okach Bouchtaoui – wijkmanager (gemeente Rotterdam)
Bewoners en ondernemers
Wijkraden

- 1 Opening en mededelingen
Dit is de eerste van vier buurtsessies over het Hofbogenpark. Vandaag gaat het in het bijzonder om de opgangen en de buurtperrons in omgeving Noorderkanaal - Bergselaan. Het doel van deze buurtsessie is om ideeën en meningen op te halen bij de omwonenden en ondernemers in de Hofbogen.
- 2 Presentatie hoofdlijnen schetsontwerp (Mascha Onderwater)
De hoofdlijnen van het schetsontwerp worden toegelicht. Het volledige schetsontwerp is te bekijken via www.rotterdam.nl/hofbogenpark.
- 3 Buurtperrons
Buurtperrons zijn de plekken langs het wandelpad waar je elkaar kunt ontmoeten en een activiteit kunt doen. Dit kan een sport of spel zijn maar bijvoorbeeld ook tuinieren. De plekken zijn in eerste instantie voor de buurt bedoeld. In het schetsontwerp wordt de suggestie gedaan om de drie perrons tussen het Noorderkanaal en de Bergselaan in te richten als waterperron, collectief plukperron en perron met speelplek. Die invulling kan door de inbreng van de buurt nog wijzigen.

Mentimeter vragen (in blauw hoe vaak het antwoord is gekozen)

1. Welke waterperron activiteit heeft uw voorkeur?
 - A. Stille en rust 35
 - B. Waterspel 2
 - C. Stromend water 20
 - D. Waterkunst 5
 - E. Een waterperron spreekt me niet aan 11
2. Welke pluktuinperron activiteit heeft uw voorkeur?
 - A. Moestuin 8
 - B. Buurttuin 16
 - C. Fruittuin 8
 - D. Bloemenpluktuin 29

4

Toelichting locaties opgangen (Mascha Onderwater)

De locaties van de opgangen in het schetsontwerp zijn: Tak van Poortvlietstraat en Hof van Noord. De opgang Bergselaan wordt besproken in de tweede buursessie op 1 juni. In het voortraject is al veel gesproken over de posities van de opgangen. Vanuit het cultuurhistorisch advies van Crimson is aangegeven dat de Hofbogenlijn als één lijn herkenbaar moet blijven. Vandaar dat er gekozen is om de opgangen in het schetsontwerp aan de westzijde te plaatsen. De gemeente is in overleg met Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed om te kijken of hier op plekken van afgeweken kan worden. Uitgangspunt blijft dat uiteindelijk gekozen wordt voor locaties die zorgen voor een goed functionerende opgang en een goed functionerend dakpark. Beide opgangen worden gecombineerd met een ecologische opgang en dienen ook om de groenstructuur (inclusief de recreatieve functie daarvan) te verbinden.

In het schetsontwerp is bij allebei de opgangen een lift opgenomen. Er is reeds gevraagd of een van de liften kan komen te vervallen omdat ze vrij dicht bij elkaar liggen. Daar wordt de komende periode naar gekeken. Keuze wordt gemaakt bij het voorlopig ontwerp (naar verwachting medio oktober gereed).

Bij de locatiekeuze voor de opgangen en liften spelen veel belangen mee. Onder andere die van groen/ecologie, omwonenden, mindervaliden, monumentenzorg, beschermd stadsgezicht en bestemmingsplan. Veel belangen dus die afgewogen moeten worden. Een aantal overwegingen uitgelicht:

- Uitgangspunt is dat iedere buurt een lift krijgt, zodat het Hofbogenpark ook voor mindervaliden goed bereikbaar is. Een lift bij Hof van Noord heeft als nadeel dat mindervaliden de Gordelweg moeten oversteken.
- Ook sluit een opgang bij Hof van Noord niet aan op een voetpad. Om aan te sluiten op het wandelpad aan het Noorderkanaal zou de opgang aan de oostzijde moeten komen met een oversteek ter hoogte van de Voorburgstraat. Er is nog geen uitsluitsel of dit mogelijk is, maar het wordt onderzocht.
- Voordeel van een lift bij Tak van Poortvliet is de centrale ligging in de wijk.
- Onderdeel van het Hofbogenpark is ook vergroening van de straten. Binnen het huidige profiel wordt gekeken hoe groen toegevoegd kan worden zodat de inpassing van de opgang (met lift) beperkt is en gecompenseerd wordt met nieuw groen.
- Opgang is in het schetsontwerp getekend op de hoek van de Tak van Poortvlietstraat en over de straat heen. Hierdoor biedt het een doorkijk naar de Berkelselaan. De opgang zou dan wel redelijk dichtbij woningen komen. Er wordt daarom gekeken of de opgang iets kan verschuiven richting de populieren (populieren blijven behouden). Nog wat verder verschuiven is ook een optie, dan past het beter bij de bestaande verharding maar daar geeft het meer inkijk in woningen aan de andere zijde van de Hofbogen.

5

Presentatie opgangen (Marjolein van Eig)

BureauVanEig heeft de architectenselectie voor de opgangen Hofbogen gewonnen. De presentatie 'De sokkels van de Hofbogen' wordt getoond over de ontwerpprincipes en visie. Niets van wat in deze presentatie staat is al vastgelegd; per locatie staat nog open wat het precies wordt. Op hoofdlijnen is het idee dat de trappen naar het Hofbogenpark fragiel zijn, zoals de oude industriële trappen en dat de sokkel per buurt wisselt (stedelijk bij Station Hofplein en steeds groener naar het Noorderkanaal). Er wordt gekeken hoe de sokkel kan aansluiten bij het programma op het dak. Bij de Tak van Poortvlietstraat is in de schetsen een relatie gelegd met een mogelijk waterperron. De sokkel van de opgang heeft gelijkenis met de sokkel van de Hofbogen zelf en het zal natuurinclusief zijn. Dus naast ruimte voor mensen komt er ook ruimte voor dieren zoals amfibieën, vlermuizen en vogels, voor groen en mogelijk ook water.

In de chat zijn opmerkingen gemaakt en suggesties gedaan voor de twee opgangen (zie bijlage). Aanvullende ideeën graag mailen naar hofbogenpark@rotterdam.nl.

6 Gesprek / vragen & antwoorden

Hieronder een korte weergave van opmerkingen en vragen (met in het blauw de antwoorden) die live tijdens de buurtsessie zijn gemaakt of gesteld. In de bijlage vindt u de aanvullende opmerkingen uit de chat en tevens de beantwoording van de vragen uit de chat.

- Is er een reden waarom niet wordt overwogen om aan de overkant van de Gordelweg een opgang te doen? Daar ligt een heel stenig pleintje dat ruimte heeft.
Met name omdat de opgang wordt gecombineerd met een ecologische opgang. Daarvoor is het belangrijk om aan te sluiten bij het bestaande groen waar dieren leven. En ook is de wens om aan te sluiten bij de grote wandelroute aan de overkant.
- De mens staat centraal in het ontwerp, dit speelt een grote rol. Door de opgang in een ecosysteem te plaatsen moet je best wel veel opofferen.
We proberen juist biodiversiteit op het dak te krijgen, denk hierbij aan de metselbij, vlinder, vleermuizen, zangvogels en egels. We willen van het dak een 2 km lange lijn maken die verbindt met andere groengebieden. Er wordt een aparte themasessie over biodiversiteit georganiseerd met de bewonersadviesgroep (BAG) om het hierover te hebben. Welkom om aan te sluiten.
- Wat betekent een opgang aan de oostkant voor de bereikbaarheid van de ondernemers en het clubhuis aan die kant van de bogen? En wat is de relatie van een opgang aan de oostkant met de bouw mogelijkheden bovenop de bogen?
De bereikbaarheid moet gegarandeerd blijven, de weg wordt niet geblokkeerd. Hoe het er eventueel uit gaat zien is nog niet bekend. Het wordt pas sinds kort verkend. Qua bebouwing is het een van de locaties waarop horeca op het dak mogelijk is. Hier speelt mee dat de Esso volgend jaar wordt geveild. Mocht het benzinstation daar weggaan, dan biedt die locatie kansen bieden voor bebouwing.
- Krijgt een eventuele functie op het dak dezelfde openingstijden als het park?
Dat is nog niet bepaald. Of ze krijgen dezelfde openingstijden of er komt een afsluiting waardoor mensen vanuit de horeca niet het dak op kunnen 's avonds.
- Hof van Noord: complimenten dat er nu aantal tekeningen en schetsen zijn die aangedragen zijn door bewoners. De Esso totaal weg dit zou de plek kunnen vergroenen. Wij zijn blij met trap aan de oostzijde, waar deze ook mag komen.
- Wijzigt met eventueel vertrek van het Esso-station ook het bestemmingsplan?
De veiling valt buiten de reikwijdte van dit project, maar vanuit het project zou het een kans zijn om groenstructuur te versterken. Bij een eventueel vertrek van de Esso kan de gemeente als grondeigenaar naar een nieuwe invulling kijken. Dat het bestemmingsplan een benzinstation toestaat betekent niet dat er geen andere invullingen mogelijk zijn.
- Waarom is er niets gedaan met een alternatieve energievoorziening? Zon of andere manieren. Deze lijn zou er ideaal voor zijn.
Nemen we als tip mee. Mooie suggestie.
- Ik heb het idee dat het ontwerp al te gedefinieerd is. Iedereen wil extra groen in de stad en zullen dat ook vanzelf vinden. Een trap omhoog en af en toe een lift zal genoeg zijn. Ook op het dak zijn geen speciale dingen nodig. Houd het simpel, dan is het park een toevoeging voor iedereen.

De Hofbogen zelf heeft al veel schoonheid en heeft niet veel nodig om mooier te worden, vandaar ook het voorstel van BureauVanEig om de trappen fragiel te houden. Het ontwerp van de Urbanisten gaat uit van 'van reuring naar rust'. Richting het Noorderkanaal zal het Hofbogenpark steeds groener en rustiger worden.

- Komen er alleen aan het einde liften? Mindervaliden wil je toch ook bieden dat ze langere afstand kunnen afleggen op de Hofbogen.
In het Programma van Eisen is opgenomen dat er minimaal 3 liften komen. We zijn de locaties en hoeveelheden nu aan het onderzoeken. Tijdens de volgende buurtsessies in september zullen we de uitkomst hiervan delen, voordat het voorlopig ontwerp klaar is.
- Complimenten voor deze supermooie groen ader door Rotterdam. Wat opvalt in deze sessie en eerdere is dat deze opgang niet populair is bij bewoners. Er is bij de wijkraad negatief advies gegeven. Ook het bestemmingsplan sluit hier niet bij aan. De Gordelweg is een alternatief dat geweldig aansluit op andere groene stukken. Hoe zwaar nemen jullie de stem van omwonenden hierin mee?
We gaan alles afwegen. We kijken naar de bewonersbelangen, het gebruik van het park, de ecologie etc. en daar nemen we een afgewogen besluit over. We kennen de bezwaren van bewoners en willen in gesprek kijken hoe we zo goed mogelijk tegemoet kunnen komen aan de zorgen. Bijvoorbeeld: als er zorgen zijn over het licht van een lift, hoe zouden we dat dan kunnen oplossen.
- Er is al behoorlijk veel overlast van het park dat een speelveld is van kinderen. Als dit een grote forse ingang wordt, wordt dit nog erger. Graag beperken tot alleen bij de Gordelweg of een subtielere opgang (trap). Wat zijn de beweegredenen om op een afstand van tweehonderd meter twee liften te maken?
In het Programma van Eisen is opgenomen dat de opgangen binnen 250 meter moeten komen. Opgangen zijn ook uitgangen in het geval van calamiteiten. Vanuit het Bouwbesluit mogen vluchtwegen niet langer zijn dan 250 meter. Daarnaast speelt hierbij mee dat (wandel)afstanden (voor mindervaliden) niet te lang kunnen zijn.
- Het is toch zonde dat er bomen moeten sneuvelen voor een opgang?
De bomen verdwijnen niet. Het overige groen dat wellicht wel plaats moet maken wordt gecompenseerd.
- Vraag gespreksleider: zijn er ook mensen die positief staan tegenover een opgang bij het Tak van Poortvliet park?
Supergaaf ontwerp, ben echt een voorstander. Snap de bezwaren wel en van mij hoeft het ook niet per se zo kolossaal. Een trap maakt het mogelijk om van mijn voordeur zo naar het centrum te lopen (andere reacties zijn in de chat gezet, zie bijlage).
- Wijkraad Liskwartier: de opgangen discussie afwegen tegen hoe bewoners ertegenaan kijken. Misschien zou een opgang minder kunnen als bewoners er echt last van gaan hebben. Bij andere highlines worden volgens mij andere afstanden gehanteerd.
- Blijft het voetbalveld aan Savornin Lohmanlaan?
Het voetbalveld blijft.
- Is er verschil tussen hoofd- en bij opgangen? Bij kopstations misschien iets grotere opgangen en bij tussenstations informeler.
Er zit variatie in de opgangen. Dit heeft een relatie met het park dat van stedelijk (Station Hofplein) steeds groener (Gordelweg) wordt, maar bijvoorbeeld ook met welke locatie meer ruimte heeft voor een opgang.

- Belangrijk dat wat je op de bogen realiseert, rekening houdt met de woningen die er soms maar 15 meter vanaf liggen. Bijvoorbeeld perrons plaatsen op plekken waar geen woningen zijn, zodat omwonenden minder geluidsoverlast hebben.
- Waarom Tak van Poortvlietstraat voor opgang? In bestemmingsplan Bergpolder is aangegeven behoud van groen. Waarom dan in cultuurhistorisch waardevol gebied hiervan afwijken. Dringend verzoek om Tak van Poortvliet te laten vervallen. Niet tornen aan waardevolle groenstructuur. Kunnen ook beneden langs lopen en bij Bergselaan weer naar boven. Is ook goed te doen voor mindervaliden.
- Er wordt gezegd dat de bogen bij Tak van Poortvlietstraat het mooist zijn van de hele lijn. Waarom dan daar de grootste opgang en lift plaatsen?
De bogen bij Tak van Poortvliet zijn mooi, maar dat geldt voor de gehele lijn. De opgang hoeft geen afbreuk te doen aan de plek. Als het mooi geïntegreerd wordt kan het meerwaarde bieden. Het getoonde ontwerp is nog geen definitief voorstel. Het is ons vanavond duidelijk geworden dat het nu te groot wordt gevonden.
- Het is gebleken dat het fundament van de Hofbogen minder draagkracht kan hebben. Hoe dik wordt de bodem van de groenvoorziening en hoe hoog kan beplanting dan zijn?
De noordkant heeft de minste draagkracht. Maar door te variëren met de hoogte van het grondpakket (variatie tussen 20-50cm hoogte) kan ook in het noordelijke deel op plekken hogere beplanting (2-3m hoog) komen. Wat privacy betreft zijn er een aantal middelen om inkijk te verminderen, maar je kunt niet alles tegenhouden. We kunnen bomen toevoegen en spelen met de positie van het pad. En ook op plekken hoge heesters toepassen, maar dit kan niet over de gehele lengte.
- Worden de uitkomsten van het geluidsbelevingsonderzoek daarin meegenomen?
We kunnen geluid sturen maar niet geheel weghalen. Door te vergroenen kunnen we geluid wel heel erg beperken. Er komt een speciale sessie over geluid en hoe we kunnen ontwerpen met geluid.
- Kan het verslag online komen te staan, zodat het voor iedereen beschikbaar is?
De website van de gemeente biedt daar (vanwege toegankelijkheidseisen) geen ruimte voor. Iedereen die zich heeft aangemeld ontvangt het verslag per mail. Ook de wijkraden ontvangen het verslag en kunnen dat binnen hun netwerken verder verspreiden.

7

Hoe nu verder (Michel de la Vieter)

De gemeente organiseert een 2-tal rondes van vier buurtsessies. In september volgt de 2^e ronde. Op basis van de uitkomsten van de eerste buurtsessies en de voortgang in het voorlopig ontwerp gaat de gemeente verder in gesprek met bewoners en ondernemers over de opgangen en buurtperrons. De aandacht ging vanavond meer naar de opgangen, maar ook de buurtperrons zijn belangrijk. Ideeën hierover ontvangen wij graag en kunnen worden ingestuurd naar hofbogenpark@rotterdam.nl. Na de 2^e ronde buurtsessies vindt een brede bewonersavond plaats waarin het hele verhaal van het voorlopig ontwerp wordt verteld.

Dit jaar staat in het teken van het voorlopig ontwerp en de participatie. In 2022 zullen we het ontwerp verder uitwerken en in 2023/2024 volgt de uitvoering.

